

Stille diplomatie essentieel bij gijzeling**Geplaatst: 4 maart 2011 18:01, laatste wijziging: 5 maart 2011 08:52**

Koos van Wees

DEN HAAG - Stille diplomatie, goede persoonlijke contacten en geduld zijn nodig om de drie Nederlandse militairen in Tripoli vrij te krijgen.

Dit zijn essentiële onderdelen van de pogingen om de drie Nederlandse militairen in Tripoli vrij te krijgen, zegt oud-ambassadeur Koos van Dam.

„Zorg ervoor dat je met alle relevante mensen persoonlijk contact hebt. Persoonlijk, omdat je dan je overredingskracht kunt aanwenden. En treed er niet over in de openbaarheid. Er hoeft maar één woord verkeerd te vallen en je bent weer terug bij af." De Nederlandse oud-ambassadeur Koos van Dam geeft desgevraagd wat tips voor een goede aanpak van de gijzeling van drie militairen in Tripoli.

Van Dam heeft meermalen te maken gehad met gijzelingen, in een loopbaan die onder meer leidde naar Tripoli, Caïro en Bagdad. De meest opvallende was die in 1990, toen 242 Nederlanders in Irak en Koeweit door de Iraakse dictator Saddam Hussein werden gebruikt als menselijk schild tegen een westerse aanval. De Nederlanders werden ondergebracht in hotels en woonhuizen. Van Dam, toen ambassadeur in Bagdad: „Ik had contact met de meest relevante ministers. Vrijwel dagelijks sprak ik met de minister van buitenlandse zaken, die ik heel goed kende, en de staatssecretaris. En ik had veel informele contacten. Ik heb daardoor toch mensen vrijgekregen die anders waarschijnlijk vastgehouden zouden zijn".

De huidige ambassadeur in Tripoli, Gerard Steeghs, was destijds ook bij die gijzeling betrokken. „Als er iemand is die geschikt is voor deze situatie dan is hij dat", zegt Van Dam. „Hij is

toen heel actief geweest. Je kunt voor zaken als deze geen opleiding volgen. Dat hij daar die ervaring heeft opgedaan is nu heel belangrijk."

Van Dams eigen ervaring met gijzelingen strekte zich ook uit tot Libië zelf, waar hij van 1983 tot 1985 zaakgelastigde was. „Er werd een Nederlander gegijzeld die voor een Duits bouwbedrijf werkte. De autoriteiten wilden iets van dat bedrijf gedaan krijgen en hielden hem vast. Eigenlijk werd hij per abuis gegijzeld, want ze dachten dat hij een Duitser was. Ik heb toen contact gehad met de ministers van buitenlandse zaken en justitie, met de permanente vertegenwoordiger van Libië bij de Verenigde Naties. Het was heel moeilijk om hem vrij te krijgen, maar het is uiteindelijk wel gelukt."

Hoewel die situatie toen totaal anders was dan die van de Nederlandse militairen nu, ziet Van Dam in de aanpak wel overeenkomsten. „Je moet toch de dialoog aangaan met de Libiërs. Rechtstreeks contact zoeken. Bemiddeling van anderen helpt niet zoveel, zeker nu niet, want zoveel bevriende naties heeft Libië niet. Je moet het zelf doen. Persoonlijk in gesprek gaan en blijven met alle relevante contacten. Dat is toch de basis van de diplomatie. En oppassen dat je de juiste persoon aanspreekt, want het helpt niet als die het idee heeft dat hij gepasseerd wordt."

Volgens Van Dam moet er op gehamerd worden dat de Nederlanders geen kwaad in de zin hadden. „Overtuig de Libiërs ervan dat ze kwamen met de beste bedoelingen. Een vredelievende missie, bedoeld om Nederlandse burgers veilig naar huis te brengen. Blijf dat benadrukken." Bij eerdere gijzelingszaken in Libië is gebleken dat ze lang kunnen duren. „Geduld is essentieel", zegt Van Dam. „Wie zijn geduld verliest, verliest zijn aangezicht. Het heeft geen zin kwaad te worden, dat werkt alleen maar tegen je."